

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500GA UTRECHT

Datum 28 april 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
5190026760855

Kenmerk
WNB/2022/028.toek

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 22 april 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 25 en 26 april 2022 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'PSS Culemborg', gelegen aan het spoortracé tussen Culemborg en Geldermalsen. Het project betreft het verstevigen van het talud. De werkzaamheden bestaan uit vernieuwing van de bovenbouw en met name het verstevigen van het talud tussen km 18.55 en 23.10. Om deze werkzaamheden uit te voeren moet één ooievaarsnest verplaatst worden van een bovenleidingportaal naar een nabij gelegen nestpaal. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de ooievaar (*Ciconia ciconia*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode vanaf de dag van bekendmaking van het besluit tot en met 6 augustus 2022 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk wegnemen van nesten en eieren van vogels.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.

- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'PSS Culemborg', gelegen aan het spoortracé tussen Culemborg en Geldermalsen. De ontheffing geldt enkel voor het verplaatsen van het nest van bovenleidingportaal 22/16, gelegen bij km 22.5 naar de nabij gelegen nestpaal, één en ander zoals is weergegeven in het figuur dat was bijgevoegd bij de mail van de aanvrager van 25 april 2022 (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de mails van de aanvrager van 22 april 2022 (bijlage 3 bij dit besluit), 25 april 2022 (bijlage 4 bij dit besluit) en 26 april 2022 (bijlage 5 bij dit besluit).
- j. De werkzaamheden mogen uitgevoerd worden tot en met 4 mei 2022. Na deze datum moeten alle ontheffing plichtige werkzaamheden afgerond zijn en mag er enkel nog monitoring plaatsvinden.
- k. Indien er eieren in het nest aanwezig zijn, dienen deze met handdoeken omwikkeld te worden en veilig gesteld te worden. Er mogen maximaal 2 eieren per keer uit het nest worden gehaald. Er mogen tijdens het verplaatsen van de eieren geen schokkende of schuddende bewegingen worden gemaakt. De eieren worden vervolgens warm gehouden in een thermobox gevuld met dekens. De thermobox wordt verplaatst in een verwarmde auto. Bij het terugplaatsen dienen dezelfde stappen gevolgd te worden. Het verplaatsen van de eieren moet gebeuren onder leiding van een ecologisch deskundige van ekoza en een ooievaarsdeskundige van STORK.
- l. Het nest dient in het geheel op de nestpaal geplaatst te worden. Mocht het nest beschadigd raken, en niet hersteld kunnen worden, of niet in zijn geheel verplaatst kunnen worden, dan moet er gewerkt worden met een kunstnest. In dit geval moet de binnenbekleding van het oude nest in het kunstnest

Datum
28 april 2022

Onze referentie
5190026760855

- geplaatst worden. Ook dient het nest opgevuld te worden met takken van het oude nest en eventueel ander geschikt nest materiaal.
- m. Na het verwijderen van het nest, en voor het verwijderen van de portalen, moet voorkomen worden dat de ooievaars een nieuw nest op de portalen gaan bouwen.
 - n. Na het verplaatsen van het nest en terugplaatsing van de eieren dient de locatie direct verlaten te worden door het aanwezige personeel. Enkel de ecologisch deskundige die monitoring gaat uitvoeren mag nog op gepaste afstand aanwezig zijn.
 - o. Er dienen voorafgaand, tijdens en na afloop van de werkzaamheden foto's gemaakt te worden. Deze foto's moeten worden opgenomen in het uitvoeringsrapport. Hierin dient ook beschreven te zijn welke stappen zijn doorlopen. Dit rapport moet worden gestuurd naar wnb@rvo.nl.
 - p. Er dient meerdere malen gedurende minimaal een uur monitoring plaats te vinden. In ieder geval moet op de volgende momenten het nest en de ooievaar geobserveerd worden: direct na verplaatsing nest, enkele dagen na verplaatsing nest, op het verwachte moment van uitkomen, en op het moment dat eventuele jongen zichtbaar zijn vlak boven de nestrand. Deze rapporten dienen na de laatste monitoring bij RVO (via wnb@rvo.nl) aangeleverd te worden.
 - q. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden onder toezicht van een ecologisch deskundige van Ekoza en een ooievaarsdeskundige van STORK. Ook dient er een ecologisch werkprotocol aanwezig te zijn tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Dit protocol is bekend bij alle betrokken partijen en de werkzaamheden worden volgens het protocol uitgevoerd.

Overige voorschriften

- r. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de ooievaar.
- s. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- t. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor Bezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
28 april 2022

Onze referentie
5190026760855

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190026171983. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Instandhouding van de ooievaar

Artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming

Op een bovenleidingportaal van het spoortracé tussen Geldermalsen en Culemborg is een ooievaarsnest aangetroffen. Gezien het gedrag van de ooievaar lijken er eieren in het nest aanwezig te zijn. Het nest maakt onderdeel uit van het functioneel leefgebied van ooievaars nabij Tricht.

Datum

28 april 2022

Onze referentie

5190026760855

Tijdens de werkzaamheden wordt een PlanummSchutzSchicht (PSS) laag aangebracht. Hiervoor dienen de bovenleidingportalen verplaatst te worden. Het ooievaarsnest bevindt zich op één van de te verplaatsen bovenleidingportalen. Om de werkzaamheden uit te voeren moet het nest verwijderd worden.

Door het verwijderen van het ooievaarsnest verdwijnt het nest, en de mogelijke eieren, permanent van de oorspronkelijke locatie.

Om negatieve effecten voor de ooievaars tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals hieronder beschreven.

Het gehele nest wordt, met behulp van folie en eventueel spanbanden, verplaatst naar een nabijgelegen nestpaal. De mogelijke eieren die zich in het nest bevinden worden warm gehouden, en teruggeplaatst in het nest op de nieuwe locatie. Na de verplaatsing van het nest wordt het nest met rust gelaten zodat de ooievaar kan terugkeren op het nest.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullende voorschriften j, k, l m, n, o, p en q opgenomen.

Met inachtneming van de door u voorgestelde maatregelen en met de in de ontheffing opgenomen aanvullende voorschriften wordt zo goed als mogelijk voorkomen dat de eieren niet uitkomen en schade aan de soort wordt aangebracht. Door de werkzaamheden wordt wel één ooievaarsnest, waarschijnlijk met eieren, verplaatst. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming.

Staat van instandhouding

De ooievaar verkeert in een gunstige staat van instandhouding. De soort was echter tussen de jaren '60 en jaren '90 vrijwel verdwenen uit Nederland. Begin jaren '80 is begonnen met fokprogramma's en werden op 12 plaatsen in Nederland ooievaarstations geopend, waaronder bij De Wijk, op steenworpafstand van Koekange. Volgens Sovon is de broedvogelpopulatie in Nederland inmiddels uitgegroeid tot 1200 broedparen. Ondanks deze gestage groei is het nog altijd een kwetsbare soort. De populatiedichtheid is nog beperkt, er worden gemiddeld 1 of 2 jongen per jaar vliegvlug per nest en een aanzienlijk deel van de trekkende dieren overleeft de trektocht niet (ongeveer een vijfde van de Nederlandse populatie vertoont geen trekgedrag).

Vanwege de aanwezigheid van alternatieve nestlocaties binnen het huidige foerageergebied van de soort, is het aannemelijk dat de ooievaar in de omgeving van het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de ooievaar komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

De voorgenomen werkzaamheden zijn locatie-specifiek, waardoor er geen alternatieve mogelijkheden bestaan wat betreft de locatie van de ingreep.

Verwijderen van het nest is noodzakelijk om het project uit te voeren. Het nest behouden is zodoende geen alternatieve optie. Het is geen mogelijkheid om rond het fundament heen te werken in verband met de breedte waarmee de vernieuwingstrein die PSS gaat aanbrengen werkt. Ook is het later weghalen van het fundament geen optie. Dit zou de aangelegde PSS laag verstoren en daarmee de afwatering verslechteren. Aangezien verbeterde afwatering het hoofddoel is van dit project is dit geen gewenste optie. Het verwijderen van het nest en terugplaatsen op een naastgelegen paal is de enige mogelijk inrichting.

Datum
28 april 2022

Onze referentie
5190026760855

De planning is afgesteld op treinvrije periodes. Omdat het ooievaarsnest bij eerdere inspecties nog niet aanwezig was kon in dit geval niet meer gekozen worden om buiten het broedseizoen te werken.

De gekozen inrichting, werkwijze en planning zijn momenteel de enige opties om het project goed uit te voeren. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3 lid 4 van de Wet natuurbescherming 'volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden om de veiligheid van het spoor te waarborgen. Momenteel houdt het spoorlichaam veel water vast. Dit zorgt ervoor dat het spoor instabiel is. Er is een aangepaste snelheid voor treinen afgegeven om de spoorwegveiligheid te garanderen. Er moet een PSS laag op het talud aangebracht worden om de baanstabieliteit duurzaam te herstellen. Door het aanbrengen van deze laag zal de afwatering van het talud naar weerszijden gebeuren. Om deze PSS laag te kunnen aanbrengen dienen de bovenleidingportalen verplaatst te worden. En daarmee dient ook het ooievaarsnest verplaatst te worden naar de naastgelegen paal.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is om de negatieve effecten op de ooievaar die als gevolg van het verwijderen van het nest zullen optreden, te rechtvaardigen.